

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i: MA 252 — Mangfoldigheter.

Eksamensdag: Fredag 10. desember 1999.

Tid for eksamen: 09.00 – 15.00.

Oppgavesettet er på 2 sider.

Vedlegg: Ingen.

Tillatte hjelpemidler: Ingen.

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Oppgave 1.

- a) Avgjør hvilke av følgende tre former på $\mathbf{R}^3 - \{0\}$ er lukkede og hvilke eksakte:

$$\begin{aligned} & t_1 dt_1 + t_1^2 t_2^2 dt_2 + t_2 t_3 dt_3, \\ & r^{-3}(t_2^3 t_3 + t_2 t_3^3) dt_1 + r^{-3}(t_3^3 t_1 + t_3 t_1^3) dt_2 + r^{-3}(t_1^3 t_2 + t_1 t_2^3) dt_3, \\ & 3t_1 t_2^2 t_3^2 dt_1 \wedge dt_2 + 2t_1 t_2^3 t_3 dt_1 \wedge dt_3 + t_2^4 t_3^2 dt_2 \wedge dt_3, \end{aligned}$$

der $r = \sqrt{t_1^2 + t_2^2 + t_3^2}$ og t_1, t_2, t_3 er standardkoordinatene.

La $f : \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}^2$ være gitt ved $f(x, y, z) = (x^2 - y^2 + 2xz, 2xy - 2yz)$. La $H_s \subset \mathbf{R}^3$ være planet $z = s$ ($s \in \mathbf{R}$).

- b) Vis at mengden C_s av kritiske punkter for $f|_{H_s}$ er en glatt mangfoldighet.
- c) Avgjør om $f|_{C_s}$ er en immersjon for noen verdi av parameteren s .

La $g : \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}^2$ være avbildningen

$$g(x, y) = (x^2 - y^2 + 2x, 2xy - 2y)$$

og la $N \subset \mathbf{R}^4$ være mengden av punkter $(x, y, g(x, y))$ der (x, y) varierer i \mathbf{R}^2 og W delmengden der (x, y) varierer i området $1 \leq x^2 + y^2 \leq 2$.

(Fortsettes side 2.)

- d) Gjør rede for at N er en orienterbar undermangfoldighet av \mathbf{R}^4 og at W er et område med glatt rand.
- e) La ω være formen $4 dt_1 \wedge dt_2 + dt_3 \wedge dt_4$ restrikkert til N . Beregn integralet $\int_W \omega$ med hensyn på en passende valgt orientering av N . Er ω eksakt på N ? (Begrunn svaret).

Oppgave 2.

La N_k være \mathbf{R}^n med k punkter fjernet ($k \geq 1$). Punktene kan vi eksempelvis ta som $(1, 0, \dots, 0), \dots, (k, 0, \dots, 0)$. Angi de Rham kohomologien $H^\bullet(N_1)$ og beregn kohomologien $H^\bullet(N_k)$ for vilkårlig $k > 1$.

Oppgave 3.

La $f : N \rightarrow P$ og $g : P \rightarrow Q$ være propre glatte avbildninger mellom orienterte n -mangfoldigheter. Vi antar P og Q sammenhengende.

- a) Definer $\deg f$ og vis at $\deg(g \circ f) = \deg g \deg f$.
- b) Vis at hvis $f(N) \neq P$, så er $\deg f = 0$.
- c) Vis at $\deg f = \sum_i \deg f|_{N_i}$, der N_i gjennomløper komponentene til N .
- d) La $V \subseteq P$ være en ikke-tom sammenhengende åpen mengde og la $f_V : f^{-1}(V) \rightarrow V$ være avbildningen indusert av f . Vis at $\deg f = \deg f_V$.
- e) Forklar at hvis $f : N \rightarrow P$ er en diffeomorfi, så er $\deg f$ lik 1 dersom f bevarer orienteringen og lik -1 dersom f reverserer orienteringen.
- f) Vis at $\deg f$ er heltallig.

SLUTT